

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. liepos 1 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose – Reglamentas (ES) Nr. 650/2012 – Europos paveldėjimo pažymėjimas – Patvirtintos pažymėjimo kopijos, kurioje nenurodyta jos galiojimo pabaigos data, galiojimas – 65 straipsnio 1 dalis – 69 straipsnis – Pažymėjimo sukeltos pasekmės jame nurodytiems asmenims, nors jie ir neprašė jo išduoti – 70 straipsnio 3 dalis – Data, į kurią reikia atsižvelgti vertinant pažymėjimo kopijos galiojimą – Pažymėjimo kopijos sukeltos pasekmės įrodinėjimo srityje“

Byloje C-301/20

dėl *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija) 2020 m. gegužės 27 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2020 m. liepos 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

UE,

HC

prieš

Vorarlberger Landes- und Hypotheken-Bank AG,

dalyvaujant

Succession de VJ,

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai C. Toader (pranešėja) ir N. Jääskinen,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll, E. Samoilova ir A. Posch,

* Proceso kalba: vokiečių.

- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller, M. Hellmann ir U. Bartl,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. J. Ruiz Sánchez,
- Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér ir K. Szíjjártó,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Wilderspin ir M. Heller,

susipažinęs su 2021 m. balandžio 29 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo (OL L 201, 2012, p. 107, klaidų ištaisymai OL L 344, 2012, p. 3, ir OL L 60, 2013, p. 140) 63 straipsnio, 65 straipsnio 1 dalies, 69 straipsnio ir 70 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant UE bei HC – mirusiojo VJ sūnaus ir dukters, kurių paskutinė įprastinė gyvenamoji vieta buvo Ispanijoje, – ir banko *Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG*, kurio buveinė yra Austrijoje, ginčą dėl prašymo grąžinti pinigų sumą ir vertybinius popierius, kuriuos šis bankas įnešė į teismo depozitinę sąskaitą.

Teisinis pagrindas

- 3 Reglamento Nr. 650/2012 7, 67, 71 ir 72 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„(7) reikėtų sudaryti palankesnes sąlygas vidaus rinkai tinkamai veikti, šalinant kliūtis laisvam asmenų, kurie šiuo metu patiria sunkumų įgyvendindami savo teises tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo atvejais, judėjimui. Europos teisingumo erdvėje piliečiai turi turėti galimybę iš anksto organizuoti paveldėjimą. Turi būti veiksmingai užtikrintos įpėdinių ir testamentinės išskirtinės gavėjų, kitų palikėjo artimųjų ir palikėjo kreditorių teisės;

<...>

(67) siekiant užtikrinti, kad tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo klausimai Sąjungoje būtų sprendžiami greitai, sklandžiai ir veiksmingai, įpėdiniams, testamentinės išskirtinės gavėjams, testamento vykdytojams arba palikimo administratoriams turėtų būti suteikta galimybė lengvai įrodyti savo statusą ir (arba) teises bei įgaliojimus kitoje valstybėje narėje, pavyzdžiui, valstybėje narėje, kurioje yra paveldimas turtas. Siekiant suteikti jiems šią galimybę, šiame reglamente turėtų būti numatyta sukurti vienodą pažymėjimą – Europos paveldėjimo pažymėjimą (toliau – pažymėjimas), kuris būtų išduodamas naudoti kitoje valstybėje narėje. <...>

(71) pažymėjimas turėtų turėti tokį patį poveikį visose valstybėse narėse. Jis neturėtų pats savaime suteikti vykdytiną teisę, o turėtų turėti įrodomąją galią, ir turėtų būti preziumuojama, kad jame tiksliai pateikiami faktai, nustatyti pagal paveldėjimui taikytiną teisę arba pagal kitą konkrečioms faktams, pavyzdžiui, paskutinės valios dėl turto palikimo galiojimui turinio prasme, taikytiną teisę. <...> Asmenims, kurie atlieka mokėjimus arba perduoda paveldimą turtą asmeniui, kuris, kaip nurodyta pažymėjime, turi teisę priimti tokį mokėjimą arba perimti turtą kaip įpėdinis arba testamentinės išskirtinės gavėjas, turėtų būti suteikta tinkama apsauga, jeigu jie veikė sąžiningai remdamiesi pažymėjime patvirtintos informacijos tikslumu. Tokia pati apsauga turėtų būti suteikta asmenims, kurie, remdamiesi pažymėjime patvirtintos informacijos tikslumu, perka arba gauna paveldimą turtą iš asmens, kuris, kaip nurodyta pažymėjime, turi teisę disponuoti tokiu turtu. Tokia apsauga turėtų būti užtikrinama, jei pateikiamos dar galiojančios patvirtintos kopijos. <...>

(72) kompetentinga institucija turėtų išduoti pažymėjimą gavusi prašymą. Pažymėjimo originalas turėtų likti išduodančiojoje institucijoje, kuri pareiškėjui ir kitiems teisėtą interesą įrodžiusiems asmenims turėtų išduoti vieną ar kelias patvirtintas pažymėjimo kopijas. <...>“

4 Minėto reglamento 62 straipsnyje „Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimas“ nustatyta:

„1. Šiuo reglamentu sukuriama Europos paveldėjimo pažymėjimas (toliau – pažymėjimas), kuris išduodamas naudoti kitoje valstybėje narėje ir sukelia 69 straipsnyje išvardytas pasekmes.

2. Pažymėjimo naudojimas yra neprivalomas.

3. Pažymėjimu nepakeičiami valstybėse narėse panašiais tikslais naudojami vidaus dokumentai. Vis dėlto pažymėjimas, išduotas naudoti kitoje valstybėje narėje, taip pat sukelia 69 straipsnyje išvardytas pasekmes valstybėje narėje, kurios institucijos jį išdavė pagal šį skyrių.“

5 Minėto reglamento 63 straipsnyje „Pažymėjimo paskirtis“ nustatyta:

1. Pažymėjimas skirtas tam, kad juo naudotųsi įpėdiniai, testamentinės išskirtinės gavėjai, turintys tiesioginių teisių į palikimą, ir testamentinio vykdytojai ar palikimo administratoriai, kuriems kitoje valstybėje narėje reikia pasinaudoti savo statusu arba atitinkamai kaip įpėdinių ar testamentinės išskirtinės gavėjų teisėmis ir (arba) savo kaip testamentinio vykdytojų ar palikimo administratorių įgaliojimais.

2. Pažymėjimas visų pirma gali būti naudojamas siekiant įrodyti vieną ar daugiau iš toliau išvardytų faktų:

a) kiekvieno pažymėjime nurodyto įpėdinio arba atitinkamai testamentinės išskirtinės gavėjo statusą ir (arba) teises ir jiems tenkančias atitinkamas palikimo dalis;

<...>“

6 To paties reglamento 65 straipsnyje „Paraiška išduoti pažymėjimą“ nustatyta:

„1. Pažymėjimas išduodamas gavus bet kurio 63 straipsnio 1 dalyje nurodyto asmens (toliau – pareiškėjas) paraišką. <...>

<...>

3. Paraiškoje pateikiama toliau išvardyta informacija, kiek ji yra žinoma pareiškėjui ir kiek ji būtina tam, kad išduodančioji institucija galėtų patvirtinti tuos faktus, kuriuos patvirtinti pageidauja pareiškėjas; kartu su paraiška pateikiami visų atitinkamų dokumentų originalai arba kopijos, atitinkantys jų autentiškumui patvirtinti būtinas sąlygas, nedarant poveikio 66 straipsnio 2 dalies taikymui:

<...>

e) duomenys, susiję su kitais galimais paveldėtojais pagal paskutinę valią dėl turto palikimo ir (arba) pagal įstatymą: pavardė ir vardas (-ai) arba organizacijos pavadinimas, įmonės arba asmens kodas (jei taikoma) ir adresas;

<...>“

7 Reglamento Nr. 650/2012 68 straipsnyje „Pažymėjimo turinys“ nustatyta:

„Pažymėjime pateikiama tiek toliau nurodytos informacijos, kiek jos reikia tikslui, kuriam išduodamas pažymėjimas:

<...>

g) duomenys, susiję su paveldėtojais: pavardė (pavardė gimimo metu, jei taikytina), vardas (-ai) ir asmens kodas (jei taikoma);

<...>“

8 Šio reglamento 69 straipsnyje „Pažymėjimo sukeltos pasekmės“ nurodyta:

„1. Pažymėjimas sukelia pasekmes visose valstybėse narėse nereikalaujant jokių specialių procedūrų.

2. Preziumuojama, kad pažymėjimas tiksliai patvirtina faktus, nustatytus pagal paveldėjimui taikytiną teisę arba pagal kitą konkrečioms faktams taikytiną teisę. Preziumuojama, kad asmuo, pažymėjime nurodytas kaip įpėdinis, testamentinės išskirtinės gavėjas, testamento vykdytojas ar palikimo administratorius, turi pažymėjime nurodytą statusą ir (arba) pažymėjime nurodytas teises arba įgaliojimus ir kad nėra jokių kitų sąlygų ir (arba) apribojimų, susijusių su tomis teisėmis arba įgaliojimais, nei nurodyta pažymėjime.

3. Laikoma, kad bet kuris asmuo, kuris, remdamasis pažymėjime patvirtinta informacija, atlieka mokėjimus arba perduoda turtą asmeniui, pažymėjime nurodytam kaip turinčiam teisę priimti mokėjimą ar turtą, sudarė sandorį su asmeniu, turinčiu teisę priimti mokėjimą ar turtą, nebent jis žino, kad pažymėjimo turinys yra netikslus, arba apie tokį netikslumą nežino dėl didelio aplaidumo.

4. Jeigu asmuo, pažymėjime nurodytas kaip turintis teisę disponuoti paveldimu turtu, perleidžia tokį turtą kitam asmeniui, laikoma, kad tas kitas asmuo, jeigu jis veikia remdamasis pažymėjime patvirtinta informacija, sudarė sandorį su teisę disponuoti atitinkamu turtu turinčiu asmeniu,

nebent jis žino, kad pažymėjimo turinys yra netikslus, arba apie tokį netikslumą nežino dėl didelio aplaidumo.

5. Pažymėjimas yra galiojantis dokumentas, kuriuo remiantis paveldimas turtas įregistruojamas valstybės narės atitinkamame registre, nedarant poveikio 1 straipsnio 2 dalies k ir l punktų taikymui.“

9 Šio reglamento 70 straipsnyje „Patvirtintos pažymėjimo kopijos“ numatyta:

„1. Išduodančioji institucija pasilieka pažymėjimo originalą, o pareiškėjui ir kitiems teisėtą interesą įrodžiusiems asmenims išduoda vieną ar daugiau patvirtintų kopijų.

2. Išduodančioji institucija 71 straipsnio 3 dalies ir 73 straipsnio 2 dalies tikslais sudaro asmenų, kuriems pagal 1 dalį buvo išduotos patvirtintos kopijos, sąrašą.

3. Išduotos patvirtintos kopijos galioja ribotą šešių mėnesių laikotarpį, kuris turi būti nurodytas patvirtintoje kopijoje įrašant galiojimo pabaigos datą. Išimtiniais tinkamai pagrįstais atvejais išduodančioji institucija gali išimties tvarka nuspręsti, kad galiojimo laikotarpis turi būti ilgesnis. Pasibaigus šiam laikotarpiui, patvirtintą kopiją turintys asmenys, norėdami pasinaudoti pažymėjimu 63 straipsnyje nurodytais tikslais, turi paprašyti pratęsti patvirtintos kopijos galiojimo laikotarpį arba paprašyti išduodančiosios institucijos išduoti naują patvirtintą kopiją.“

10 Minėto reglamento 71 straipsnio „Pažymėjimo ištaisymas, pakeitimas ar panaikinimas“ 3 dalyje numatyta:

„Išduodančioji institucija apie visus pažymėjimo ištaisymus, pakeitimus ar jo panaikinimą nedelsdama informuoja visus asmenis, kuriems pagal 70 straipsnio 1 dalį buvo išduotos patvirtintos pažymėjimo kopijos.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

11 *Vorarlberger Landes- und Hypothekbank* perdavė teismo žinion pinigų sumą ir vertybinių popierių po to, kai HC, UE ir jų tėvas VJ paprašė gražinti šį turtą, remdamiesi tuo, kad buvo pareikšti tarpusavyje konkuruojantys reikalavimai, kurių pagrindumas buvo ginčijamas.

12 VJ, kurio paskutinė įprastinė gyvenamoji vieta buvo Ispanijoje, mirė 2017 m. gegužės 5 d. Po jo mirties paveldėjimo procedūra buvo vykdoma Ispanijos notaro pagal Ispanijos teisę.

13 HC ir UE kreipėsi į *Bezirksgericht Bregenz* (Brėgenco apylinkės teismas, Austrija) su prašymu perduoti jiems teismo žinioje esantį turtą ir pateikė minėto Ispanijos notaro HC prašymu išduoto Europos paveldėjimo pažymėjimo patvirtintą kopiją, kad įrodytų savo, kaip VJ paveldėtojų, statusą pagal Reglamento Nr. 650/2012 62 ir paskesnius straipsnius. Šioje „V formos“ (toliau – V forma) dokumento kopijoje, kaip numatyta 2014 m. gruodžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1329/2014, kuriuo nustatomos Reglamente Nr. 650/2012 nurodytos formos (OL L 359, 2014, p. 30), skiltyje „galioja iki“ yra žyma „galiojimo laikotarpis neribotas“. Šiame pažymėjime UE šalia savo sesers vardo ir pavardės nurodytas kaip į pusę atitinkamo palikimo pretenduojantis įpėdinis.

- 14 *Bezirksgericht Bregenz* (Brėgenco apylinkės teismas) atmetė ieškovų ieškinį. *Landesgericht Feldkirch* (Feldkircho apygardos teismas, Austrija) atmetė apeliacinį skundą dėl pirmojoje instancijoje priimto sprendimo. Jis nusprendė, kad, pirma, tik paraišką gauti Europos paveldėjimo pažymėjimą pateikęs asmuo gali įrodyti savo teises pateikdamas šį pažymėjimą, antra, tokio pažymėjimo kopijos su neribotu galiojimo laikotarpiu išdavimas prieštarauja reikalavimui numatyti ribotą šešių mėnesių šio pažymėjimo kopijos galiojimo laikotarpį ir, trečia, ši pažymėjimo kopija turėjo būti galiojanti pirmosios instancijos teismo sprendimo priėmimo dieną.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija) buvo pateiktas kasacinis skundas dėl *Landesgericht Feldkirch* (Feldkircho apygardos teismas) priimto sprendimo. Jis pažymi, kad pagal Austrijos teisę norint perduoti teismo žinioje esantį turtą reikalingas bendras visų šalių („oponuojančių šalių“) prašymas, kol dar nepriimtas galutinis teismo sprendimas. Taigi, siekdamas priimti sprendimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, ar Europos paveldėjimo pažymėjimo kopija gali būti naudojama siekiant įrodyti paveldėtojų teises.
- 16 Konkrečiai kalbant, *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas) abejoja, pirma, dėl patvirtintos kopijos, kurioje nenurodyta galiojimo pabaigos data, galiojimo. Jis pažymi, kad toks atvejis nenumatytas Reglamente Nr. 650/2012 ir kad šiuo klausimu nėra jokios Teisingumo Teismo jurisprudencijos. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, pirma, galimybę, kad šis dokumentas nesukelia pasekmių dėl šio pažeidimo, ir, antra, aplinkybę, kad žyma „galiojimo laikotarpis neribotas“ gali reikšti galiojimo laikotarpio pratęsimą, jeigu jį būtų galima laikyti „išimtinu atveju“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 70 straipsnio 3 dalį. Vis dėlto šios nuostatos formuluotė taip pat galima aiškinti taip, kad šis dokumentas galioja tik šešis mėnesius ir tokiu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą dėl datos, nuo kurios šis laikotarpis turi būti skaičiuojamas.
- 17 Antra, šiam teismui kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į tai, kad Reglamente Nr. 650/2012 nenumatytas atvejis, kai tik vienas iš įpėdinių prašo išduoti Europos paveldėjimo pažymėjimą, šio pažymėjimo poveikis taikomas tik „pareiškėjui“, ar ir visiems jame nurodytiems asmenims.
- 18 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas dėl galimų Europos paveldėjimo pažymėjimo kopijos galiojimo laikotarpio pasibaigimo pasekmių. Šiuo klausimu jis nurodo įvairių doktrinos pozicijų šioje srityje ir Austrijos ir Vokietijos jurisprudencijų skirtumus, kiek tai susiję su klausimu, ar pakanka, kad ši kopija būtų galiojanti paraiškos pateikimo institucijai, į kurią kreiptasi, dieną, arba ar minėta kopija dar turi galioti sprendimo priėmimo momentu.
- 19 Šiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar Reglamento Nr. 650/2012 70 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad pažymėjimo kopija, kuri, prieštaraujant šiai nuostatai, išduota neribotam laikotarpiui ir nenurodant galiojimo pabaigos datos:
- galioja ir sukelia pasekmių neribotą laikotarpį arba
 - galioja šešių mėnesių laikotarpį nuo patvirtintos kopijos išdavimo dienos, arba

- galioja tik šešių mėnesių laikotarpį nuo kitos datos, arba
 - negalioja ir netinkama naudoti Reglamento Nr. 650/2012 63 straipsnio tikslais?
2. Ar Reglamento Nr. 650/2012 65 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 69 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad pažymėjimas sukelia pasekmių visų asmenų, kurie pažymėjime aiškiai nurodyti kaip įpėdinis, testamentinės išskirtinės gavėjas, testamento vykdytojas ar palikimo administratorius, naudai, todėl šį pažymėjimą gali naudoti, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 63 straipsnį, ir tie asmenys, kurie patys nebuvo pateikę dėl jo paraiškos?
3. Ar Reglamento Nr. 650/2012 69 straipsnis, siejamas su šio reglamento 70 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad paveldėjimo pažymėjimo patvirtintos kopijos teisinę galią reikia pripažinti, jei pirmojo pateikimo momentu ji dar buvo galiojanti, bet jos galiojimas pasibaigė prieš institucijai priimant prašomą sprendimą, ar šiai nuostatai neprieštarauja nacionalinės teisės norma, reikalaujanti, kad pažymėjimas būtų galiojantis ir sprendimo priėmimo momentu?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir trečiojo klausimų

20. Pirmuoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 650/2012 70 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad Europos paveldėjimo pažymėjimo kopija su žyma „galiojimo laikotarpis neribotas“ galioja ir jos pasekmės, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 69 straipsnį, turi būti pripažintos be apribojimų laiko atžvilgiu, jeigu pirmojo pateikimo momentu ši kopija dar buvo galiojanti.
21. Visų pirma pažymėtina, kad Reglamento Nr. 650/2012 70 straipsnio 3 dalyje numatytas laikotarpis daro poveikį ne Europos paveldėjimo pažymėjimo, o tik jo patvirtintos kopijos galiojimo trukmei. Be to, kaip matyti iš šio 70 straipsnio 1 dalies, siejamos su šio reglamento 72 konstatuojamąja dalimi, Europos paveldėjimo pažymėjimą saugoja išduodančioji institucija, kuri išduoda jo kopijas.
22. Iš Reglamento Nr. 650/2012 70 straipsnio 3 dalies teksto matyti, kad išduotos patvirtintos kopijos galioja ribotą šešių mėnesių laikotarpį, kuris turi būti nurodytas patvirtintoje kopijoje įrašant galiojimo pabaigos datą. Išimtiniais tinkamai pagrįstais atvejais išduodančioji institucija gali pratęsti galiojimo laikotarpį. Pasibaigus šiam šešių mėnesių laikotarpiui, patvirtintą kopiją turintys asmenys, norėdami pasinaudoti pažymėjimu 63 straipsnyje nurodytais tikslais, turi prašyti pratęsti patvirtintos kopijos galiojimo laikotarpį arba kreiptis į išduodančiąją instituciją dėl naujos patvirtintos kopijos išdavimo.
23. Iš tiesų kopijų galiojimo trukmės apribojimas buvo numatytas dėl to, kad Europos paveldėjimo pažymėjimas sukelia pasekmių visose valstybėse narėse ir kad daroma prielaida, jog jis tiksliai patvirtina faktus, nustatytus pagal paveldėjimui taikytiną teisę arba pagal kitą konkrečius faktams taikytiną teisę, taip pat asmenų, kurie pažymėjime nurodyti kaip įpėdiniai, testamentinės išskirtinės gavėjai, testamento vykdytojai ar palikimo administratoriai, statusą pagal šio reglamento 69 straipsnio 1 ir 2 dalis.

- 24 Šiuo klausimu pasakytina, kad, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas išvados 41 punkte, Reglamento Nr. 650/2012 70 straipsnio 3 dalyje numatytas šešių mėnesių laikotarpis leidžia užtikrinti atitiktį tarp patvirtintos Europos paveldėjimo pažymėjimo kopijos turinio ir paveldėjimo tikrumo ir, be kita ko, periodiškai tikrinti, ar šis pažymėjimas nebuvo ištaisytas, pakeistas arba panaikintas pagal šio reglamento 71 straipsnį arba jo galiojimas nebuvo sustabdytas pagal šio reglamento 73 straipsnį.
- 25 Iš to matyti, kad tokios patvirtintos kopijos galiojimas, išskyrus išimtinius atvejus, apribotas šešiais mėnesiais.
- 26 Vis dėlto kyla klausimas, ar tuo atveju, kai išduodančioji institucija V formoje aiškiai nurodė, kad ši kopija neturi galiojimo pabaigos datos, ji turi būti laikoma kaip galiojanti šešių mėnesių laikotarpį, o gal, nesant nurodytos galiojimo pabaigos datos, negalima naudoti minėtos kopijos, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 63 straipsnį.
- 27 Šiuo klausimu Reglamento Nr. 650/2012 tikslas, nurodytas jo 7 konstatuojamojoje dalyje, sudaryti palankesnes sąlygas vidaus rinkai tinkamai veikti, šalinant kliūtis laisvam asmenų, kurie patiria sunkumų įgyvendindami savo teises tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo atvejais, judėjimui, būtų pažeistas, jei įpėdiniai ar kiti teisėtą interesą turintys asmenys negalėtų įrodyti savo teisių dėl formalios klaidos, padarytos jiems išduotoje Europos paveldėjimo pažymėjimo patvirtintoje kopijoje, ir turėtų prašyti išduoti naują šio paveldėjimo kopiją, dėl ko pailgėtų terminai ir padidėtų galimos išlaidos.
- 28 Vadinas, kai Europos paveldėjimo pažymėjimo patvirtintoje kopijoje yra žyma „galiojimo laikotarpis neribotas“, ši kopija turi būti laikoma kaip galiojanti šešių mėnesių laikotarpį.
- 29 Dėl šios kopijos galiojimo laikotarpio pradžios pažymėtina, kad išduodančioji institucija V formoje po patvirtintos kopijos galiojimo datos turi nurodyti jos išdavimo datą. Taigi galiojimo laikotarpis turi būti skaičiuojamas nuo šios datos, kuri užtikrina numatomumą ir teisinį saugumą, būtinus naudojant minėtą kopiją.
- 30 Kalbant apie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo klausimus dėl datos, iki kurios turi galioti patvirtinta Europos paveldėjimo pažymėjimo kopija, kad galėtų sukelti pasekmių, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 69 straipsnį, ir, be kita ko, dėl šios kopijos galiojimo, pažymėtina, kad jokioje šio reglamento nuostatoje nėra tiesioginio atsakymo į šį klausimą.
- 31 Vis dėlto, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 49 punkte, šios kopijos sukeltos pasekmės turi būti tokios pačios visose valstybėse narėse, todėl jos galiojimas turi būti reglamentuojamas Reglamente Nr. 650/2012.
- 32 Iš tiesų iš Reglamento Nr. 650/2012 71 konstatuojamosios dalies matyti, kad Europos paveldėjimo pažymėjimas turėtų sukelti tokias pačias pasekmes visose valstybėse narėse ir kad asmenims, kurie sąžiningai remiasi pažymėjime patvirtintos informacijos tikslumu, turėtų būti užtikrinta apsauga, kai pateikiamos dar galiojančios patvirtintos kopijos. Taip užtikrinama, be kita ko, trečiųjų asmenų, kurie atlieka mokėjimus arba perduoda paveldimą turtą asmeniui, kuris, kaip nurodyta pažymėjime, turi teisę priimti tokį mokėjimą arba perimti turtą kaip įpėdinis, apsauga.

- 33 Vis dėlto, jei institucija, kuriai pateikiama Europos paveldėjimo pažymėjimo kopija, prašomo sprendimo priėmimo dieną arba per vykdomą teismo procesą dėl šios kopijos galiojimo, o ne prašymo pateikimo dieną pareikalautų, kad minėta kopija būtų galiojanti, toks reikalavimas gali pažeisti įpėdinių ir kitų paveldėjimo teisę turinčių asmenų, kurie, neturėdami jokios įtakos proceso, kuriame priimamas šis sprendimas, trukmei, privalės prireikus kelis kartus prašyti tokios kopijos ir ją pateikti, teises.
- 34 Kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 58 ir 59 punktuose, esant tokiam aiškinimui, tiek suinteresuotosioms šalims, tiek už paveldėjimą atsakingoms institucijoms kiltų atidėliojimų, papildomų procedūrų ir reikėtų imtis papildomų priemonių, ir būtų prieštaraujama Reglamentu Nr. 650/2012 siekiamam tikslui, t. y. kaip priminta šio sprendimo 27 punkte, užtikrinti, kad tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo klausimai būtų sprendžiami greitai, sklandžiai ir veiksmingai, kaip matyti iš šio reglamento 7 ir 67 konstatuojamųjų dalių.
- 35 Be to, Reglamento Nr. 650/2012 71 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad išduodančioji institucija apie visus pažymėjimo ištaisymus, pakeitimus ar jo panaikinimą nedelsdama informuoja visus asmenis, kuriems buvo išduotos patvirtintos pažymėjimo kopijos (pagal šio reglamento 70 straipsnio 2 dalį ji veda tokių asmenų sąrašą), kad pagal minėto reglamento 72 konstatuojamąją dalį būtų užkirstas kelias netinkamam tokių kopijų naudojimui ir sumažinta rizika, jog patvirtinta pažymėjimo kopija, kurios galiojimas pasibaigė priėmus prašomą sprendimą, neatitiks Europos paveldėjimo pažymėjimo turinio.
- 36 Šiuo klausimu pasakytina, kad, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 70 punkte, jeigu institucija, kuriai pateikta Europos paveldėjimo pažymėjimo patvirtinta kopija, turi duomenų, pagrįstai patvirtinančių jos abejones dėl šio pažymėjimo statuso, ji išimties tvarka gali paprašyti pateikti naują kopiją arba kopiją, kurios galiojimas buvo pratęstas.
- 37 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 650/2012 70 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad patvirtinta Europos paveldėjimo pažymėjimo kopija, kurioje yra žyma „galiojimo laikotarpis neribotas“, galioja šešis mėnesius nuo jos išdavimo datos ir sukelia pasekmių, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 69 straipsnį, jeigu pirmojo pateikimo kompetentingai institucijai momentu ši kopija dar buvo galiojanti.

Dėl antrojo klausimo

- 38 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 650/2012 65 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 69 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad Europos paveldėjimo pažymėjimo pasekmių kyla visų asmenų, kurie jame įvardijami kaip įpėdiniai, testamentinės išskirtinės gavėjai, testamentinio vykdytojai ar palikimo administratoriai, naudai, net jeigu jie patys neprašė jo išduoti.
- 39 Šio reglamento 63 straipsnio, kuriame reglamentuojama Europos paveldėjimo pažymėjimo paskirtis, 1 dalyje ir 2 dalies a punkte pateikiamas sąrašas asmenų, kurie gali jį naudoti, t. y. įpėdiniai, testamentinės išskirtinės gavėjai, turintys tiesioginių teisių į palikimą, ir testamentinio vykdytojai ar palikimo administratoriai, kuriems kitoje valstybėje narėje reikia pasinaudoti savo statusu arba paveldėjimo teisėmis (šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 1 d. Sprendimą *Mahnkopf*, C-558/16, EU:C:2018:138, 36 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 40 Pagal Reglamento Nr. 650/2012 65 straipsnio 1 dalį Europos paveldėjimo pažymėjimas išduodamas bet kurios šio reglamento 63 straipsnio 1 dalyje nurodytos šalies prašymu. Šio reglamento 65 straipsnio 3 dalies e punkte patikslinama, kad prašyme išduoti Europos paveldėjimo pažymėjimą, be kita ko, pateikiama informacija apie galimus gavėjus, išskyrus pareiškėjus, pagal paskutinę valią dėl turto palikimo ir (arba) pagal įstatymą. Pagal šio reglamento 68 straipsnio g punktą ši informacija turi būti pakartota šiame pažymėjime.
- 41 Reglamento Nr. 650/2012 69 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad, remiantis Europos paveldėjimo pažymėjime esančia informacija, mokėjimai arba turto perdavimas gali būti atliekami asmeniui, pažymėjime nurodytam kaip įpėdinis, testamentinės išskirtinės gavėjas, testamento vykdytojas ar palikimo administratorius, kaip turinčiam teisę priimti mokėjimą ar turtą. Vadinasi, Europos paveldėjimo pažymėjimo pasekmių gali kilti jo naudai, nors šioje nuostatoje nepatikslinama, ar jis turi turėti pareiškėjo statusą.
- 42 Be to, neatsižvelgiant į pareiškėjo statusą, pagal šio reglamento 70 straipsnio 1 dalį išduodančioji institucija, kuri pasilieka pažymėjimo originalą, pareiškėjui ir kitiems teisėtą interesą įrodžiusiems asmenims išduoda vieną ar daugiau patvirtintų kopijų. Darytina išvada, kad pareiga, pagal kurią asmuo, kuris remiasi Europos paveldėjimo pažymėjimo patvirtinta kopija, būtinai būtų tas, kuris iš pradžių prašė išduoti pažymėjimą, prieštarautų pačiam minėto reglamento 70 straipsnio 1 dalies tekstui.
- 43 Nė vienoje iš šių nuostatų nereikalaujama, jog asmuo, naudojantis patvirtintą Europos paveldėjimo pažymėjimo kopiją, kad pasinaudotų šio pažymėjimo sukeliomomis pasekmėmis, turėtų paraišką dėl šio pažymėjimo pateikusio asmens statusą.
- 44 Be to, kaip savo rašytinėse pastabose pažymėjo Europos Komisija, jei kiekvienas suinteresuotasis asmuo būtų priverstas prašyti išduoti Europos paveldėjimo pažymėjimą ir jo patvirtintą kopiją dėl konkretaus palikimo, nors jam jau buvo išduoti pažymėjimai ir kopijos, dėl to atsirastų nereikalingų išlaidų. Tokia pareiga prieštarautų Reglamentu Nr. 650/2012 siekiamam tikslui, nurodytam jo 67 konstatuojamojoje dalyje, t. y. greitai, sklandžiai ir veiksmingai spręsti tarpvalstybinio pobūdžio paveldėjimo klausimą.
- 45 Remiantis tuo, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 650/2012 65 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 69 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad Europos paveldėjimo pažymėjimo pasekmių kyla visų jame įvardytų asmenų naudai, net jeigu jie patys neprašė jo išduoti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo 70 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad patvirtinta Europos paveldėjimo pažymėjimo kopija, kurioje yra žyma „galiojimo laikotarpis neribotas“, galioja šešis mėnesius nuo jos išdavimo datos ir sukelia pasekmių, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 69 straipsnį, jeigu pirmojo pateikimo kompetentingai institucijai momentu ši kopija dar buvo galiojanti.**
- 2. Reglamento Nr. 650/2012 65 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 69 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinama taip, kad Europos paveldėjimo pažymėjimo pasekmių kyla visų jame įvardytų asmenų naudai, net jeigu jie patys neprašė jo išduoti.**

Parašai.